

ДО
Д-Р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА
СЪОБЩЕНИЯТА

ЧЛЕНОВЕТЕ НА КОМИСИЯТА ЗА
РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

КОМИСИЯ ЗА
РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
ул. „Гурко“ №6,
гр. София 1000

От „Космо България Мобайл“ ЕАД,
гр. София, ж.к. Младост 4,
Бизнес Парк София, сграда 6,
представявано от пълномощника
Ангелина Лякова

Относно: Обществено обсъждане на проект на Методика за определяне на цените и ценовите пакети на универсалната услуга

**УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА ЗА
РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА,**

С Решение № 2017 от 04.10.2012 г. Комисията за регулиране на съобщенията (по-долу „КРС“) прие и постави на обществено обсъждане проект на нова Методика за определяне на цените и ценовите пакети на универсалната услуга (по-долу „Решението“). С настоящото в рамките на определения срок представяме становището на Космо България Мобайл ЕАД по проекта.

1. Намираме за необосновани предлаганите изменения в чл. 4 от проекта, в сравнение със същия текст на сега действащата Методика. Нито в Анализа – Приложение № 2 към Решението, нито в мотивите към Решението, е налице обосновка за необходимостта от опадане на два от общите принципи, приложими за определяне на цените на услугите по чл. 3 от проекта.

1.1 В частност считаме, че опадането на изискването за отчитане на разходите по предоставяне на съответните услуги е логически неоправдано и би довело до увеличаване на тежестта върху предприятията, които не предоставят универсална услуга, за компенсиране на нетните разходи по предоставянето ѝ.

Икономическата логика при определянето на цени за предоставяне на каквито и да било услуги изисква свързаните с това разходи да бъдат отчетени като основен фактор. В случая с универсалната услуга, специфичното предназначение на услугите – за лица с увреждания, с ниски доходи и със специални социални нужди, действително намалява значението на разходите като фактор за определяне на цените, тъй като основната цел на предоставянето на посочените услуги не е реализиране на

печалба чрез обичайно пазарно поведение, а задоволяване на нуждите на определени слоеве от населението. Тази специфична цел намира израз чрез включване на допълнителните принципи, които трябва да се имат предвид при определяне на цените – географско осредняване на цените, отчитане на влиянието на индекса на потребителските цени и др.

Заедно с това, за да се компенсира евентуалната тежест, произтичаща от намаленото значение на фактора „разходи“ при определяне на цените, е създаден и специален механизъм за компенсиране на онези разходи, които представляват несправедлива тежест за задължените предприятия. Компенсирането се извършва не от държавата, чието задължение е да осигури условия за предоставяне на универсалната услуга, а от предприятията – конкуренти на предоставящото универсалната услуга предприятие. При това положение е важно прилагането на посочения механизъм да не води до създаване на несправедлива тежест за тях и до съответно негативно влияние върху конкуренцията между тях и задълженото предприятие.

Не на последно място неотчитането на разходите несъмнено ще премахне какъвто и да е стимул за доставчика на универсалната услуга да полага грижи за оптимизиране на същите и ще му позволи да работи при непазарни условия.

Именно такава опасност би възникнала в случай че разходите изобщо не бъдат отчитани като фактор при определяне на цените и ценовите пакети на универсалната услуга. Пълното изключване и неотчитане на този основен икономически фактор ще доведе до прекомерно изкривяване на условията за предоставяне на услугите по чл. 3 от проекта спрямо пазарните, а посредством механизма за компенсиране цялата тази тежест ще се окаже възложена върху предприятията, задължени да заплащат вноски във фонда за компенсиране на разходите от предоставяне на универсалната услуга. Неотчитането на разходите при определяне на цените и ценовите пакети за потребителите би довел и до намаляване на контрола и съответно на прозрачността по отношение на тяхната обосноваемост и размер. Всичко това би създавало предпоставки и възможности за злоупотреба от страна на задълженото предприятие при представяне на данни за подлежащи на възстановяване от конкурентите му разходи.

1.2 С проекта се предвижда и отпадане на сега предвидения принцип за отчитане на заменимостта на услугите по чл. 3 със съответни алтернативни обществени електронни съобщителни услуги. Това решение противоречи на изложените в Анализа – Приложение № 2 към Решението на КРС изводи за наличие на тенденция в национален и европейски план за намаляване на значимостта на универсалната услуга поради все по-широкото и достъпно предлагане на услуги, които от гледна точка на потребителите ефективно заместват услугите, предлагани като част от нея. Несъобразяването с наличието на алтернативни услуги и условията за тяхното предоставяне е равносилно на пренебрегване на отчетената от КРС тенденция, което би могло да доведе до изкуствени и несъобразени с пазарните и социални реалности условия за предоставяне на универсалната услуга. Такова развитие би било във вреда на потребителите, за които тя е предназначена, тъй като тя не би могла да изпълнява ефективно социалните си функции. Съответен негативен ефект би възникнал и за предприятията, задължени да предоставят универсалната услуга или да компенсират разходи за предоставянето ѝ, тъй като те биха се оказали задължени да инвестират ресурси в лишена от смисъл и практически резултат дейност.

Тук само ще посочим, че според посочените в таблица 1 от анализа данни 7% от населението на страната не е свързано с телефонна мрежа, като в този процент са

включени всички членове на многодетните семейства от малцинствените групи, както и членовете на редица домакинства с, ниски средни и високи доходи, които просто не се нуждаят от и не ползват фиксирана телефонна услуга, защото всички членове на тези домакинства имат достъп до мобилна услуга. При положение, че съгласно последните няколко годишни доклада на КРС, разпространението на мобилните телефонни услуги надвишава 100 % от населението на страната, считаме че несъмнено е редно при определяне на достъпните цени и въобще при определяне на подлежащите на компенсация пакети предоставени в рамките на универсалната услуга следва да се вземе под внимание ползването на мобилните телефонни услуги.

С оглед на изложеното предлагаме в чл. 4 от проекта да се добавят следните допълнителни точки:

„4. отчитане на разходите по предоставяне на услугите;

5. заменимост на услугите по чл. 3 със съответни алтернативни обществени електронни съобщителни услуги.”

2. Предлагаме следната редакция на чл. 5, т. 1 от проекта:

„1. изменението на цените на всяка от услугите по чл. 3 не може да надвишава акумулирания индекс на потребителските цени, определен съгласно чл. 6, за периода от 1 януари на календарната година до месеца предхождащ месеца, в който е внесено предложение за определяне или изменение на цените;”

На мнение сме, че съществуващото в настоящата редакция на Методиката препращане към чл. 6 следва да бъде запазено, тъй като това осигурява прозрачност и обективност относно изходните данни за определяне на индекса на потребителските цени. Определянето на този индекс за целите на определяне на цените на универсалната услуга би следвало да се извършва винаги по един и същ начин, който е определен именно в чл. 6 от Методиката. Отпадането на посоченото препращане би могло да тълкува погрешно като предоставяне на възможност за ползване на различни данни вместо тези на Националния статистически институт, и на различен метод за определяне на индекса, вместо установения с Методиката. При това положение би могло да се стигне до липса на прозрачност при определяне на индекса и на съответните изменения в цените и създаване на условия за злоупотреби.

3. Считаме че предлаганата с чл. 6 уредба на начина на изменение на действащите цени за универсалната услуга създава условия за необективно и несъобразено с реалната икономическа ситуация тяхно определяне, като представлява отстъпление от сега действащата уредба.

3.1 Съгласно проекта, определянето на акумулирания индекс на потребителските цени (CPI) следва да се извършва на базата на месечният индекс на инфлацията, относим към месец януари на годината, в която се внася предложението за изменение на цените. Такава уредба позволява значително отклонение от реалната икономическа и пазарна ситуация към момента на внасянето на самото предложение, особено в случай че това бъде направено във втората половина или в края на съответната календарна година. Правилото не кореспондира и с предвиденото в чл. 5, т. 1 от Методиката, съгласно който при изменение на цените трябва да се отчита индексът на потребителските цени, за периода „от 1 януари на календарната година до месеца предхождащ внесено предложение за определяне или изменение на цените”. Съпоставката на двете правила разкрива, че от една страна трябва да се има предвид изменението на индекса на потребителските цени от началото на годината до внасяне на предложението, а от друга страна, при самото определяне на този индекс се

взема предвид само инфлацията към началото на годината, а не и развитието ѝ в последствие. Подобен подход несъмнено би довел до изкривяване на крайния резултат, а възприемането му не е обосновано нито в мотивите на Решението, нито в Анализа - Приложение № 2 към него. Поради това предлагаме правилото на чл. 6, ал. 1 за определяне на акумулирания индекс на потребителските цени да бъде запазено в сега действащата редакция:

„CPI е акумулираният индекс на потребителските цени, изчислен по данни на Националния статистически институт (НСИ) за общи индекси на потребителските цени по месеци; за база на изчисленията се приема месечният индекс на инфлацията, относим към месеца, в който цените по чл. 3 влязат в сила, а натрупването на инфлацията се извършва до месеца, преди внасяне на предложение за изменение на цените.“

3.2 В проекта липсват правила за действията, които да бъдат предприети в случай на липса на данни от Националния статистически институт за индекса на инфлацията за определени месеци. Подобна празнота би могла да доведе до прилагане на субективен, непрозрачен и несистематичен подход. Това би било в противоречие с целта на съществуването на Методиката, чийто смисъл е да се определят ясни и точни правила за определяне на цените за универсалната услуга. Поради това считаме че проектът за нова Методика трябва да включва предвиденото понастоящем правило за определяне на индекса на инфлация въз основа на данни на Министерството на финансите за прогнозния индекс на инфлация. Само по този начин би се гарантирало използването на адекватна информация и систематичен подход, в случай на липса на данни от Националния статистически институт.

3.3 Предвиденото с проекта правило за определяне на ценовия коригиращ индекс (X) е необосновано, нецелесъобразно и дори в противоречие с изводите от Анализа - Приложение № 2 към Решението. Конкретно, въз основа на събрани до момента статистически данни в Анализа е изведен извода, че ценовият коригиращ фактор следва да варира в рамките на 0% ÷ 4% (стр. 21). Логичното следствие на този извод е с Методиката да бъде дадено правомощие на КРС да определя ценовия коригиращ индекс ежегодно в посочените граници. Вместо това с проекта се определя твърд размер от 3% на посочения индекс и се предвижда неограничено правомощие за Комисията да го изменя в последствие. Нито конкретно определеното ниво, нито неограниченото правомощие на КРС са базирани по какъвто и да било начин на Анализа. Нещо повече, от проекта е отпаднало и съществуващото в чл. 6, ал. 5 от сега действащата Методика изискване при определяне на индекса КРС да се съобразява с очертаните в чл. 4 от нея общи принципи за определяне на цените на универсалната услуга. При това положение на Комисията се дава пълна свобода за субективно и непрозрачно определяне на коригиращият ценови фактор, без да отчитат резултатите на направения от самата нея икономически анализ.

С цел прилагане на обективни, прозрачни и съобразени с икономическите реалности правила, предлагаме следните изменения в разглежданите текстове на проекта:

„X – ценовият коригиращ индекс, който може да се изменя от Комисията за регулиране на съобщенията, наричана по-нататък „Комисията“, по реда предвиден в настоящата методика.

(2) Ценовият коригиращ индекс по ал. 1 може да се изменя с мотивирано решение на комисията в диапазона от (-4 на сто) до (+4 на сто). Комисията отчита динамиката в развитието на производствените фактори в икономиката и изменя

ценовия коригиращ индекс в случаите, когато индексът на потребителските цени нараства с 10 на сто или повече за съответната календарна година. При определяне на стойността на ценовия коригиращ индекс Комисията отчита общите принципи по чл. 4.”

3.4 Считаме че е налице необходимост от повишаване на прозрачността на предвидените с проекта процедури и в още едно направление. С чл. 6, ал. 3 от проекта се предвижда възможност за изменение на ценовия коригиращ индекс и в следствие на мотивирано искане на предприятие, задължено да предоставя универсалната услуга. От текста на проекта не става напълно ясно дали и в тези случаи КРС ще бъде задължена да отчете динамиката в развитието на производствените фактори в икономиката и да измени индекса само ако индексът на потребителските цени е нараснал с 10 на сто или повече за съответната календарна година. Липсва и яснота дали и как съображенията за изменение, изложени от задълженото предприятие, са обективни и обосновани. Поради това предлагаме за тези случаи да се предвиди провеждане на процедура за обществено обсъждане на предлаганите изменения, изложените от задълженото предприятие съображения за тяхното предприемане и позицията и съображенията на Комисията относно поисканото изменение. Само по този начин може да се гарантира максимална прозрачност и обективност на процеса по изменение на коригиращия индекс, а оттам и на определянето на цените за универсалната услуга.

3.5 В Анализа и в мотивите към Решението липсват аргументи за предвиденото с проекта отпадане на действащия към момента текст на чл. 6, ал.8 от Методиката. Съгласно посочения текст при определена от КРС отрицателна стойност на ценовия коригиращ индекс всяко задължено да предоставя универсалната услуга предприятие трябва да подготви изменение на цените на услугата в срок до един месец от уведомяването за определения размер на ценовия коригиращ индекс. Отпадането на това правило би могло да доведе до необосновано и неопределено във времето отлагане на прилагането на определения от Комисията индекс, което обезсмисля нейното правомощие. Предлагаме посочения текст от сега действащата Методика да бъде добавен като съответна алинея в чл. 6 от проекта за нова Методика.

4. Считаме, че известни допълнения с цел постигане на по-прозрачни и обективни процедури би следвало да се направят и в чл. 7 и чл. 9 от проекта.

4.1 Конкретно, предлагаме в чл. 7 да се предвиди провеждане на процедура за обществена консултация, аналогично на чл. 9, ал. 2 от Методиката. Обемът на месечното потребление е само един от показателите за социална пригодност и икономическа обоснованост при предлагане на универсалната услуга, поради което няма основание само неговото определяне да бъде обект на консултация. Цената на услугата, определяна съгласно чл. 7, е от съществено значение за потребителите, а нейната обоснованост е от съществено значение за предприятията – конкуренти на задълженото предприятие, на които в последствие би се наложило да заплащат съответни вноски във фонда за компенсиране на нетните разходи за предоставяне на универсалната услуга. Поради това предлагаме в чл. 7 от проекта да бъде предвидено провеждане на процедура за обществена консултация във връзка с цените, ценовите пакети и документите по ценообразуването. Само така ще се постигнат нужните прозрачност и предвидимост на съображенията за определянето на цената и ще се създаде възможност за отчитане на становищата на всички страни, за които нейното равнище е от значение.

4.2 По отношение на чл. 9, ал. 2 имаме предложение за разширяване на предмета на предвидената обществена консултация, като в него се включат и

конкретните услуги, включени в съответните ценови пакети. Сред изредените заинтересовани страни предлагаме да бъдат включени и предприятията и организациите на предприятия, предлагащи обществени електронни съобщителни услуги. Аргументите за това предложение отново са свързани с повишаване на прозрачността и предвидимостта при определяне на различните елементи предоставяне на универсалната услуга. Предложението ни е базирано и на факта, че предприятията, които не предоставят универсална услуга, биха могли да бъдат задължени да извършват плащания към фонда за компенсиране на нетните разходи от нейното предоставяне. Поради това тези предприятия несъмнено са заинтересовани от процеса на определяне и одобряване на цените, видовете услуги и техния обем, за които в последствие може да се иска компенсиране.

5. Предлагаме следната редакция на чл. 8, ал. 1 от проекта:

„Предприятията по чл. 2 определят месечна цена за всеки един от пакетите по чл. 3, т. 1 - 3, която включва две или повече услуги, чиито цени са различни от цените на всяка от услугите, ако същите услуги се предоставят извън пакета. Когато едната от услугите в съответния ценови пакет включва определен обем селищни и/или междуселищни разговори, месечното потребление се определя в минути.“

Предложението се състои в отпадане на предвидената възможност за определяне на включеното в дадена услуга потребление чрез брой импулси. Няма основание за предвиждане на подобно изключение, тъй като единственото предприятие, на което евентуално би се наложило да се ползва от него, е Българска телекомуникационна компания АД. В същото време това предприятие е задължено да приведе мрежата си в съответствие със съвременните изисквания за предоставяне на електронни съобщителни услуги, включително изключване на всички аналогови централи и свързаното с това отпадане на отчитането въз основа на импулси. Да се предоставя с нормативен акт възможност за отчитане на импулси вместо минути при предоставяне на универсална услуга, означава да се допуска неизпълнение на изискванията за предоставяне на обществени телефонни услуги и в същото време за предоставянето им да се предоставят компенсации.

6. Намираме, че е нужно в проекта да бъде внесено известно уточнение относно условията за предоставяне на ценовия пакет за хора със специални социални нужди. Съгласно чл. 11, ал. 2 от проекта, той може да бъде предоставян на хора със специални социални нужди, „настанени в социални или здравни заведения“. Не става ясно по какъв начин практически ще бъде осъществявано предоставянето на услуги на конкретен потребител на територията на съответното социално или здравно заведение и какво ще се случва при неговото преместване в друго заведение или в случай на напускане на заведението. На мнение сме, че адекватното и точно прилагане на нормативната уредба изисква тя да бъде достатъчно ясно и детайлно формулирана. Поради това предлагаме добавяне в чл. 11 на текст, който да уточни и уреди посочените въпроси.

7. Предлагаме в чл. 12, ал. 2 от проекта на Методика да се посочи само един конкретно определен документ, чието представяне да бъде основание за ползване на ценови пакет за хора с ниски доходи. Неясното посочване на „актове на други органи“ създава несигурност и предпоставки за злоупотреби както от страна на отделни потребители, така и от страна на задълженото предприятие. В резултат би могло да стигне до неоснователно разширяване на приложното поле на универсалната услуга в тежест на предприятията, длъжни да правят вноски във фонда за компенсиране на разходите от нейното предоставяне.

8. По отношение на чл. 13 от Методиката имаме редакционно предложение за изменение на препратката към чл. 10 на препратка към чл. 9 от Методиката.

9. Накрая, предлагаме изменение и на § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на проекта за Методика. Считаме че предвиденото незабавно влизане в сила на акта не би дало нужното време нито на предприятията, нито на КРС, да съобразят дейността си и да бъдат подготвени за изпълнението на задълженията си, произтичащи от новия нормативен акт. Считаме че реалистичен срок, в който това би могло да стане, са 2 месеца от публикуване на Методиката в Държавен вестник.

Като се надяваме предложенията ни да бъдат приети, оставаме на разположение за предоставяне на допълнителна информация и участие в евентуални консултации относно подготовката на окончателния вариант на Методиката.

С уважение,

Ангелина Лякова
Мениджър отдел „Регулации“,
„Космо България Мобайл“ ЕАД